

prof. Florian Znaniecki

(1882–1958)

Najwybitniejszy polski socjolog, w międzywojennej Polsce wykładowca na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu; w czasie II wojny światowej i zaraz po niej nauczał na uniwersytetach w Stanach Zjednoczonych Ameryki, gdzie w latach 1953–1954 przewodniczył Amerykańskiemu Towarzystwu Socjologicznemu.

„Bolszewizm, niszcząc warunki wpływu przodowników umysłowych na masy i odciągając energię ludzką od produkcji kulturalnej, działa w bezpośredniej sprzeczności z tymi dążnościami społecznoymi, którym każda cywilizacja zawdzięcza swe istnienie. Jest on po prostu niezwykle groźnym objawem tego odwiecznego niebezpieczeństwa, które zawsze tli się u podstaw kulturalnego życia ludzkości, które wyraża się w każdej zbrodni, w każdym upadku moralnym i umysłowym osobnika, niekiedy zaś wybucha społecznie i druzgoce jakąś cywilizację – niebezpieczeństwa nawrotu gatunku ludzkiego do stanu zwierzęcości”.

F. Znaniecki, *Upadek cywilizacji zachodniej. Szkic z pogranicza filozofii kultury i socjologii*, Poznań 1921.

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ
Delegatura w Olsztynie